

PREMISE DE CREARE AL SOFTULUI UNIC PENTRU BIOBĂNCILE DIN REPUBLICA MOLDOVA

Raisa Puia¹, Galina Buta², Olga Tagadiuc³,
Vladislav Badan¹

¹Catedra Medicină Socială și Management „Nicolae Testemițanu” USMF „Nicolae Testemițanu”

²Catedra de medicină de familie, USMF „Nicolae Testemițanu”

³Catedra de biochimie și biochimie clinică, USMF „Nicolae Testemițanu”

Introducere. Evidența informațională a bio-specimenelor în cadrul Biobăncii, eficientizează procesele de gestionare a datelor, reduce erorile umane, timpul de identificare și monitorizare a bio-specimenelor și a datelor asociate acestora. **Scopul lucrării.** Argumentarea necesității utilizării softului „Registru de evidență informațională a bio-specimenelor în cadrul Biobăncii” de către biobăncile altor instituții medicale. **Material și metode.** Au fost analizate sistemele informaționale ale instituțiilor cofinanțatoare pentru identificarea compatibilității softului „Registru de evidență informațională a bio-specimenelor în cadrul Biobăncii”. Au fost studiate platformele de gestionare informațională, experiența internațională în domeniul unificării biobăncilor și normele de reglementare în domeniul tehnologiilor informaționale. **Rezultate.** USMF „Nicolae Testemițanu” deține softul „Registru de evidență informațională a bio-specimenelor în cadrul Biobăncii” validat. Poate presta servicii de instruire în domeniu de biobanking în cercetare și în medicina practică. Soft-ul este ușor operabil pentru utilizatori și operatori. Eficientizarea activității soft-ului a fost demonstrată și prin utilizarea funcției de elaborare a diverselor rapoarte predefinite și rapoarte la solicitare, în corespundere cu anumite necesități particulare. După exemplul țărilor europene și urmare a aprobării Legii Biobăncilor din Republica Moldova la 29 februarie 2024, există premise pentru dezvoltarea rețelei naționale de biobănci. **Concluzii.** Transferul tehnologic al softului „Registru de evidență informațională a bio-specimenelor”, creat de USMF „Nicolae Testemițanu” în instituții medicale, baze clinice ale USMF „Nicolae Testemițanu, implicate în cercetări științifice, poate contribui la avansarea cercetării în domeniul biomedical. Utilizarea softului unic favorizează crearea rețelei naționale de biobănci. **Cuvinte-cheie:** Transfer tehnologic, Registru Biobancă, soft, bio-specimene.

PREMISES FOR CREATING THE UNIQUE SOFTWARE FOR THE BIOBANKS IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Raisa Puia¹, Galina Buta², Olga Tagadiuc³,
Vladislav Badan¹

¹*Nicolae Testemițanu* Social Medicine and Management Department, *Nicolae Testemițanu* University

²Department of Family Medicine, *Nicolae Testemițanu* University

³Department of Biochemistry and Clinical Biochemistry, *Nicolae Testemițanu* University

Background. The information record of bio-specimens within the Biobank, streamlines data management processes, reduces human errors, the time of identification and monitoring of bio-specimens and their associated data. **Objective of the study.** Argument of the need to use the “Register of informational records of bio-specimens within the Biobank” software by the biobanks of other medical institutions. **Material and methods.** The information systems of the co-financing institutions were analyzed to identify the compatibility of the “Register of informational records of bio-specimens within the Biobank” software. Information management platforms, international experience in the field of biobank unification and regulatory norms in the field of information technologies were studied. **Results.** *Nicolae Testemițanu* University owns the validated “Register of informational records of bio-specimens within the Biobank” software. Can provide biobanking training services in research and practical medicine. The software is easy to operate for users and operators. The efficiency of the software’s activity was also demonstrated by using the function of creating various predefined reports and reports on request, in accordance with certain particular needs. Following the example of European countries and following the approval of the Law on Biobanks from the Republic of Moldova on February 29, 2024, there are premises for the development of the national network of biobanks. **Conclusions.** The technological transfer of the software “Informational record of bio-specimens”, created by *Nicolae Testemițanu* University in medical institutions, clinical bases of *Nicolae Testemițanu* University involved in scientific research, can contribute to the advancement of research in the biomedical field. The use of the unique software favors the creation of the national network of biobanks. **Keywords:** Technological transfer, Biobank Registry, software, bio-specimens.

Studiu realizat în baza proiectului 21.70105.37SD „Evidența informațională a bio-specimenelor în cadrul Biobăncii”, din cadrul Programului Știință Deschisă (2021-2023), conducător de proiect: PUIA Raisa, autoritatea contractantă: Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare.